

missionen. Ja, naar Folk endelig ikke ville lukke deres Øjne op og se, hvad de foretage sig, maa det vel nærmest blive deres egen Sag. Men i øvrigt kunde man godt til en vis Grad foreskrive Former for, hvorledes et saadant Forlig skulde være indrettet, for at det kunde ratihaberes ved Forligskommissioner. Jeg kunde f. Eks. tænke mig, at man forlangte, at et saadant Forlig skulde være forsynet med Underskrift af tvende Vitterlighedsvidner, som udtrykkelig bevidne, at det hele Dokument var oplæst for Debitor, forinden han underskrev det. Det vilde ikke være meget byrdefuldt, om man vedtog noget saadant, og det vilde paa den anden Side medføre en vis Betyggelse for, at Debitor virkelig vidste, hvad han underskrev paa, og navnlig ogsaa, at det var et Forlig, han herved indgik. Naar Flertallet, som har stillet Forslag om, at Paragraffen skal ændres, har hentydet til de Ulemper, som kunne opstaa derved, at man lader private Forlig ratihabere af Forligskommissioner, der ligge meget fjernt fra det Sted, hvor Parterne, navnlig Debitor, bor, saa skal jeg ikke aldeles bestride Rigtigheden deraf, men jeg tror dog, at den Lov, som blev vedtagen af Rigsdagen og stadfæstet af Kongen for nogle Aar siden om Adgang til at afkræfte Eksekutioner i Konkurstilfælde, i meget høj Grad har raadet Bod paa de Misligheder, der ere forbundne med, at man saaledes i al Hemmelighed kan skaffe sig et Forlig ratihabert paa et fjernt Sted, uden at noget Menneske faar noget at vide derom, og derigennem erhverve sig et Forspring fremfor andre Kreditorer. Jeg tror, at alle de mig bekendte Omstændigheder vedrørende dette Forhold maa føre til ikke at stemme for Flertallets Ændringsforslag Nr. 97.

Johnsen: Angaaende Ændringsforslagene Nr. 112 og 113 skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger. Naar jeg ikke kan tiltræde Ændringsforslag Nr. 112 men er Medforslagsstiller af Ændringsforslag Nr. 113, er det, fordi jeg mener, at Vidnets Edsaflæggelse ikke bør ske forinden, men først efter at Forklaringen er afgiven. Dette er, som allerede berørt af det ærede Medlem for 12te Kreds (Berntsen), i Overensstemmelse med den gældende Ret saavel som med Proceskommissionens Flertals Betænkning. Det, at et Vidne først aflægger Eden, efter at Forklaringen er afgiven, er utvivlsomt det mest betryggende for Vidnet selv, idet det

da altid forud ved, hvad det sværger paa. Proceskommissionen anfører flere Grunde for Edens Aflæggelse bagefter. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse nogle enkelte Linier af Betænkningen. Kommissionen siger saaledes: „Dette forud edelig at have forpligtet sig til kun at tale Sandhed vil let kunne gøre et Vidne ængstelig ved at udtale sig og bringe det til at foretrække at tilbageholde maaske nyttige og vigtige Oplysninger fremfor at ytre sig om noget, som det ikke følger sig fuldkommen sikker paa.“ Yderligere hedder det: „Endelig kan endnu henvises til, at man ved at begynde med Edsaflæggelsen udsætter selv samvittighedsfulde Vidner for ved den mindste Vaklen eller selvmodsigende Unøjagtighed i deres Vidnesbyrd at blive mindede om den af dem aftagne Ed.“ Proceskommissionens Grunde, hvoraf jeg her blot oplæser nogle enkelte, ere for øvrigt ikke for mig ene afgørende. Jeg tillægger det desuden stor Betydning, at ved Vidnets Edsaflæggelse efter Forklaringens Afgivelse ville mange Edsaflæggelser undgaas, idet Parterne ville tage Vidnernes Forklaringer for gyldige, som om de vare edfæstede. Dette finder som bekendt Sted i meget stort Omfang nu. I de færreste Tilfælde aflægge Vidnerne Ed paa deres Forklaringes Rigtighed, idet Parterne godkende Forklaringen uden Edsaflæggelse. Men bestemmes det ved Lov, at Ed skal aflægges, inden Vidnet afhøres, vil det uundgaelig have til Følge, at en stor Mængde Edsaflæggelser finder Sted, som kunde være undgaaet, og det forekommer mig at være et Misbrug af Eden, at den aflægges, uden at der er Nødvendighed derfor. Et slikt Misbrug bør man saa vidt muligt søge at undgaa, og derfor mener jeg, man skal blive ved hvad der er nugældende Ret, nemlig at Eden først aflægges, efter at Forklaringen er afgivet. Jeg tillader mig derfor at anbefale at stemme for Ændringsforslag Nr. 113 og mod Nr. 112.

Tolderlund: Da jeg ikke er Medlem af Udvalget, ønsker jeg, forinden Afstemningen finder Sted, at udtale, at jeg ikke kan stemme for Ændringsforslag Nr. 97 til § 266. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) har allerede motiveret, hvorfor han fra et Sagførerstandpunkt ikke har tiltraadt dette Forslag, men for mig kommer dertil yderligere, at Forslaget ikke alene angaar de af det ærede Medlem nævnte Tilfælde. Det er nemlig ikke ualmindeligt, at ogsaa andre end Sag-